Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 283. | Brașovŭ, Sâmbătă 24 Decemvrie | 1888.

Cătră onorații cetitorĭ!

„*Gazeta Transilvaniei*“ întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenței sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă și de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cinciḑecea a esistenței sale suntŭ cea mai viuă și mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ și condusŭ de iubirea de patriă și de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei ḑece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerințelorŭ timpului și trebuințelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 „*Gazeta Transilvaniei*“ a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu prețulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care ḑi, érășĭ cu același prețŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugațĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulțite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putință spre a aduce îmbunătățirĭ atâtŭ în redactarea ḑiarului câtŭ și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca ḑiarulŭ sĕ-șĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astăḑĭ dela unŭ ḑiarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ ḑice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătățirilorŭ.

Din contră, astăḑĭ când, ca niciodată până acuma, posițiunea ḑiaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre și amende în banĭ o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recâștigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă și sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca „*Gazeta Transilvaniei*“ nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până și în coliba țĕranului.

Condușĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ și cu începerea anului viitorŭ mai multe esențiale ameliorărĭ în ḑiarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până aḑĭ la redactarea foii, suntemŭ decișĭ a cultiva mai multŭ și unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atențiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ cu cunoscințe speciale,* carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, așa ca materialulŭ ce'lŭ va conține sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ și acomodatŭ trebuințelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ și socialŭ, ci ținêndŭ deopotrivă sémă și de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educațiunei și higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autoritățile cu carĭ vine mai desŭ în atingere și alŭ trebilorŭ sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ ḑiarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa prețului lui — și astfeliu sciind că sĕ sémte trebuința de a i se face cu putință orĭ și cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele și trebuințele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca și sĕ le întocmimŭ și sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ și ce cetitotŭ și sĕ se pótă abona și separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la „*Gazeta Transilvaniei*“, care deși mai bogată în materialŭ va costa ca și până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* și în deosebĭ pentru aceia, cărora impregiurările nu le értă de a abona întregŭ ḑiarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale „*Gazetei Transilvaniei*“, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonații noștri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putință în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lățirea „Gazetei Transilvaniei“ precum și pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Dumineca, ce se potŭ abona și separatŭ.

Redacțiunea.

(Anunciulŭ Administrațiunii pe pagina IV.)

Brașovŭ, 23 Decemvrie v.

De trei ḑile foile unguresci, în lipsa altorŭ evenimente importante, se ocupă de enunciațiunea făcută de ministrulŭ-președinte Tisza cu ocasiunea gratulărilorŭ, ce i-s'au adusŭ de către partida sa din dietă supranumită „liberală“.

La vorbele salutătóre și gratulătóre ce i-le-a adresatŭ contele Juliu Szapáry în numele partidei guvernului, d-lŭ Tisza a rĕspunsŭ c'unŭ discursŭ mai lungŭ, în care se oglindéză consciința omnipotenței.

Mai întâiu d-lŭ Tisza a atinsŭ raporturile esterióre ale monarchiei, dér cu privire la aceste n'a pututŭ spune nimicŭ nou, ci a accentuatŭ numai caracterulŭ curatŭ defensivŭ alŭ triplei alianțe, esprimândŭ speranța, că și în anulŭ 1889 ne vomŭ puté bucura de „binefacerile“ păcii.

Câtŭ pentru financele statului ministrulŭ-președinte ungurescŭ recunósce, că situația esterióră nu este de așa, ca regularea lorŭ sĕ pótă fi ușóră. Dér are încredere în puterea „națiunei“ și în iubirea ei de jertfă și aștéptă dela dênsa unŭ sprijinŭ totŭ mai mare, căcĭ e vorba de-a se încuviința nouĕ sarcinĭ și de a nu perde cumpĕtulŭ față cu primele succese favorabile.

Multŭ mai interesantă este acea parte a vorbirei d-lui Tisza, ce privesce întrebarea unei bune administrațiunĭ și a stabilității regimului.

Ministrulŭ-președinte ungurescŭ e de părere că administrația nu e nicĭ pe departe așa de rea, cum o ținŭ cei ce se plângŭ în contra ei. Dênsulŭ nu împărtășesce vederile acelorŭ „teoreticĭ“ cu „marĭ concepțiunĭ“, carĭ voiescŭ sĕ „surprindă națiunea“ deodată c'unŭ nou sistemŭ de administrațiă a statului, ci crede că numai încetulŭ cu încetulŭ sĕ se facă trecerea dele administrația nunicipală la o adḑministrațiă a statului, fără nicĭ o sguduire.

In legătură cu resultatele ce crede a le fi dobênditŭ pe tĕrêmulŭ administrației, Tisza se felicită însușĭ, facêndŭ alusiune la o frasă a antevorbitorului, că i-a succesă a aduce o stabilitate în regimŭ și ḑice că acésta are a-o mulțămii încrederei, de care se bucură, și care i-a datŭ maioritățile, ce făcŭ posibilă acea stabilitate a regimului.

Rĕsunetulŭ, ce l'au avutŭ cuvintele ministrului-președinte în sînulŭ Maghiarilorŭ, este însĕ de natură a'lŭ face sĕ se'ndoiéscă însușĭ în temeinicia omnipotenței sale.

Chiar ḑiare guvernamentale ca „Pester Lloyd“, care nu sciu cum sĕ mai alégă cuvintele spre a înălța și lăuda activitatea de omŭ de statŭ a d-lui Tisza, găsesc că sistemulŭ actualŭ de administrațiă, n'are decâtŭ numai scăderĭ și ér scăderĭ, și se opunŭ părerei, că reformele cerute arŭ fi numai nisce „teorii“ și „concepțiunĭ marĭ“, fără o basă reală.

Décă așa vorbescŭ foile amice guvernului, atuncĭ cum trebue sĕ fiă critica foilorŭ opoziționale maghiare independente?

Dintre multele vocĭ opoziționale maghiare vomŭ cita aicĭ numai ceea ce scrie organulŭ contelui Apponyi, „Budapester Tagblatt“ asupra discursului lui Tisza.

Acésta fóiă e de convingere, că țéra nu mai póte suporta pentru durată administrația de aḑĭ, în care nu te poțĭ încrede, care e stricată, necinstită și care față cu trebuințele actuale ale statului este unŭ anachronismŭ.

„Budap. Tagblatt“ négă că d-lŭ Tisza ar fi procedatŭ în modŭ sistematicŭ și constantŭ a reforma administrația avitică, în spiritulŭ unei administrațiunĭ moderne.

„Nu“—ḑice fóia apponyistă — „Coloman Tisza n'a făcutŭ în 14 anĭ ai guvernării sale nimicŭ în acéstă direcțiune. Municipalismulŭ nu l'a stêrpitŭ, nicĭ nu l'a susținutŭ în starea sa avitică; l'a degradatŭ numai a fi unélta volniciei ministeriale. Vechia autonomiă a jurisdicțiunilorŭ a devenitŭ cu totulŭ ilusorică; printr'o ridiculă păcălitură Tisza a lăsatŭ municipielorŭ libertatea nemărginită de a lua decisiunĭ, totodată însĕ a făcutŭ dependentă posibilitatea de a se esecuta aceste decisiunĭ, de aprobarea ministerială, prin acésta a stabilitŭ o omnipotență guvernamentală, care'i dă pe mână poporațiunea întregei țĕrĭ punêndu-o la grația și disgrația lui și care îi dă puterea de-a face ca administrații, adecă ca fiă-care cetățênŭ sĕ simță în modŭ însemnatŭ grația séu disgrația guvernului. In acésta zace secretulŭ maiorităților lui Colomanŭ Tisza. Nu convingerea, ci consciința dependenței de guvernulŭ omnipotentŭ îndémnă maioritatea cetățenilorŭ de a-șĭ da votulŭ acestui guvern. Administrațiunea lui Tisza este o administrațiă de cabinetŭ“....

In ce privesce pretinsa stabilitate a guvernului, „Bud. Tagbl.“ se teme că Ungaria peste puținŭ va cunósce problematicele binefacerĭ ale acestei stabilitățĭ, în adevĕrata lorŭ valóre. Ceea ce se crede a fi stabilitate a guvernului, este „înămolirea în mocirla parlamentară, care umple viéța constituțională a Ungariei cu miasme veninóse.“

„Țéra va plânge odată, că n'a recunoscutŭ mai înainte în ce rețea de corupțiune politică s'a lăsatŭ a fi încurcată de către unŭ guvernŭ viclénŭ, care a sacrificatŭ

bunăstarea poporului, moralitatea, interesele cele mai înalte materiale și etice ale națiunei, numai ca sĕ-șĭ întăréscă stabilitatea esistenței lui.“

Mai e óre nevoiă sĕ mai adaugemŭ și noi ceva la acéstă sdrobitóre critică a stărilorŭ de adĭ în anulŭ alŭ 14-lea alŭ omnipotenței lui Coloman Tisza?

DIN AFARĂ.

Fóia oficiósă „Fremdenblatt“ din Viena dice, că după nisce informațiunĭ luate dintr'o sorginte competentă, *nu se scie* nimicŭ în privința propunerilorŭ relative la crearea unei *flotile de rĕsboiu pe Dunăre,* cestiune deja discutată din punctulŭ de vedere teoreticŭ și de mai multe orĭ, nicĭ de memoriulŭ departamentului marinei nu se scie încă și mai puținŭ de demersurile diplomatice, care ar fi fostŭ făcute la Bucurescĭ și de carĭ face mențiune corespondentulŭ ungurŭ alŭ unei foi vienese. Decĭ nu e vorbă în cercurile guvernamentale de a cere credite relative la acestŭ pretinsŭ proiectŭ.

„Novoje Vremja“! dice, că crearea unei *flotile austriace pe Dunăre* lasă pe Rusia indiferentă. Singurulŭ scopŭ alŭ Rusiei e de a împiedeca violarea statului quo în Balcanĭ. Fóia rusésca speră, că Austria va înțelege, că ea trebue sĕ prefere alianței germane amiciția, Rusiei sprijinită de Francia.

O telegramă din *Odesa* împărtășesce, că mare îngrijire domnesce în colonia israelită de acolo. Peste 5,000 de ovrei străinĭ, mai mulțĭ familiștĭ, au primitŭ ordinŭ dela poliția, iscălitŭ de admiralulŭ Zelenoi, ca sĕ plece din țéră. D-lŭ Efrussi a intervenitŭ petru isgonițĭ, dér n'a obținutŭ decâtŭ unŭ timpŭ de 10 dile. Cea mai mare parte din ovreii isgonițĭ suntŭ fără pașapórte și se declară a fi supușĭ austro-ungarĭ și românĭ.

Prințulŭ George Carageorgevicĭ a încetatŭ din viéță la 22 Decemvre în Ragusa. Tótă averea sa considerabilă a lăsat'o fratelui sĕu prințului Petru Carageorgevicĭ, ginerile principelui Nechita alŭ Muntenegrului și pretendentulŭ la tronulŭ Serbiei.

SCIRILE ĐILEI.

Sub titlulŭ *„Predarea proprietății pe cale militară“* a scrisŭ „Ellenzék“ într'unulŭ din numerile trecute: „Stranii noțiunĭ de dreptŭ au unii oficerĭ ai armatei comune. Unulŭ dintre raportorii noștri, care a trecutŭ în dilele acestea prin Bodŭ, comit. Brașovŭ, vĕdŭ deasupra întrării casarmei de cavaleriă de acolo o inscripțiune caracteristică. Pe păretele casarmei îțĭ bate la ochĭ pe o tablă cu insemne fără ornamente unŭ vulturŭ cu două capete de tristă amintire, cu următórea inscripțiune: „Casarma de cavaleriă a Maiestății Sale“. Deórece însĕ comuna Bodŭ a ziditŭ acéstă casarmă din propriele'i mijlóce, cu suma de peste 60,000 fl., casarma e necondiționatŭ și esclusivŭ proprietatea comunei și se folosesce de erarŭ ca casarmă filială închiriată. Intrebămŭ acum, sub ce titlu de dreptŭ a trecutŭ respectivulŭ comandantŭ de escadronŭ — care mai nainte totŭ așa a făcutŭ și cu casarma din Codlea — acéstă casarmă în proprietatea Maiestății Sale.“

In adevĕrŭ, mare „greșélă“ a făcutŭ comandantulŭ, trebuia sĕ scrie: „Casarma de cavaleriă a Maiestății Sale Kossuth.“

***

Referitorŭ la sĕlbătăciile gendarmerescĭ din *Chevereșulŭ-mare* foile „patriotice“ bucină, că totŭ primarulŭ Demenescu cu alțĭ trei soțĭ ai sĕi, membrii ai diregĕtoriei comunale, au fostŭ adușĭ legațĭ în închisórea din Timișóra; éră din Pesta este delegată o comisiune mixtă civilă-gendarmerésca spre continuarea inchisițiunii.

***

Orașulŭ *Budapesta* va intenta *procesŭ* ministerului de instrucțiune ungurescŭ pentru că acesta nu mai vrea sĕ plătéscă, pentru că nu mai are de unde, suma de 31,000 fl. pe anŭ din visteria țĕrii dreptŭ subvențiune legătuită pentru școlele poporale din capitala Ungariei, unde după raportulŭ celŭ mai nou numai 7000 fete și peste 3000 băețĭ nu cercetéză de locŭ școla, deși de 20 anĭ avemŭ guvernŭ „patrioticŭ și civilisatorŭ.“

***

Mediculŭ cercualŭ din *Chiseteu* Dr. Mark Ernö este pusŭ în stare de acusațiune pentru că din negligența sa a murită o femeiă în patulŭ de nascere. Tabla r. a întăritŭ sentința instanței prime.

***

Foile patriotice vestescŭ lumii, că *siguranța publică* împrejurulŭ *Pojunului* este preste mĕsură amenințată.

***

Organulŭ naționalŭ alŭ Slovacilorŭ „Narodnje Noviny“ publică unŭ apelŭ pentru *clădirea unei case naționale slovace.* S'au esmisŭ 800 de acțiunĭ și din acestea s'au vêndutŭ deja 632. In apelŭ se adreséză către Slavĭ rugarea, ca sĕ cumpere câtŭ mai în grabă și restulŭ de 168 de acțiunĭ.

***

Aflămŭ că pe la mijloculŭ lunei Februarie n. mai mulțĭ *tinerĭ juriștĭ* din locŭ, dintre tóte naționalitățile, vorŭ da unŭ *balŭ,* urmându-se principiulŭ parității la întocmirea balului, la alegerea comitetului, precum și la luarea altorŭ decisiunĭ.

***

Se comunică despre o nouă *defraudare,* în sumă de vr'o 600 fl. banĭ comunalĭ, comisă de protonotarulŭ Carol *Erdös* din Caransebeșŭ, care a și fostŭ suspendatŭ și trasŭ în cercetare.

***

„Reuniunea femeilorŭ române din Zĕrnescĭ și jurŭ“ învită la *balulŭ* ce-lŭ va arangia Vinerĭ în 6/18 Ianuarie a. c. în sala edificiului școlarŭ din Zêrnescĭ. Inceputulŭ la 7 óre séra precisŭ. Biletŭ de intrare 1 fl. Pentru comitetŭ: *Maria N. Garoiu* născ. *Mețianŭ,* președintă.

NB. Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ chita prin jurnale.

„Kolozsvar“ despre activitatea pressei românescĭ în 1888.

Cine iubesce scrierile umoristice va afla multă plăcere sĕ cetéscă articolii pe carĭ din incidentulŭ anului nou îi publică foile unguresci atâtŭ la adresa lorŭ, câtŭ și a nemaghiarilorŭ. Astfelŭ aflămŭ în „Kolozsvar“ unŭ articulŭ, în care glorifică pe Maghiarĭ pentru idea de maghiarisare, dice că ei au înființatŭ unŭ statŭ „solidŭ“ în mijloculŭ chaosului poporelorŭ, au câștigatŭ tĕrîmŭ pe séma „creștinismului“, au ridicatŭ la culme „virtutea cavalerésca“ a evuluiu mediu și „cultulŭ femeilorŭ“, vor fi „fortăreța“ viuă a „civilisațiunei“ europene contra sabiei și culturei păgâne; ei „împartŭ“ fiă-căruia „libertate“, „egalitate“ și pe orĭ cine îlŭ privescŭ în acéstă patriă ca pe unŭ „frate“ alŭ lorŭ etc. etc. Se bucură „Kolozsvar“, că Ungurii începŭ a se „deștepta“ și a cunósce, că trebue sĕ se constitue într'o „națiune“ pentru a-'șĭ puté asigura viitorulŭ și în privința acésta crede, că s'a făcutŭ unŭ sigurŭ pasŭ când s'a decretatŭ, că popórele Ungariei constitue una și indivisibilă națiune, anume „națiunea politică maghiară“. Đice mai departe „Kolozsvar“, că ei fără consciință națională nu potŭ sĕ esiste și nu vorŭ esista; în miia a doua de anĭ, dela descălecarea lorŭ aicĭ, vorŭ trebui sĕ între numai unițĭ fiindŭ deplinŭ în privința națională (adecă maghiarisate fiindŭ și petrile din Ungaria).

Sĕ ne întórcemŭ acum la unŭ altŭ articulŭ publicatŭ totŭ de „Kolozsvar“ și încă totŭ în acelașŭ numĕrŭ, dela 2 Ianuarie. In acestŭ articulŭ fóia ungurésca vorbesce mai vêrtosŭ de pressa românésca, dicêndŭ:

„Dătătorii de tonŭ ai ideilorŭ de naționalitate românescĭ nu cu mai puținŭ zelŭ s'au străduitŭ în anulŭ espiratŭ ca prin organele lorŭ de publicitate sĕ-șĭ câștige aderențĭ. Nisuința lorŭ n'a fostŭ ca sĕ ne convingă pe noi despre adevĕrulŭ vătĕmărilorŭ lorŭ și despre justele lorŭ pretențiunĭ; nicĭ prin minte nu lĭ-a trecutŭ a se sili ca legislațiunea maghiară sĕ le dea ceva din ceea ce dorescŭ; în decursulŭ celorŭ 366 de dile trecute nisuința lorŭ a fostŭ îndreptată numai într'acolo, ca sĕ cucerésca pentru ei partea mai inteligentă a rassei lorŭ, s'o câștige pentru ideile lorŭ, pentru ca astfelŭ tăindŭ legătura frățésca dintre Ungurĭ și Românĭ sĕ facă imposibilă străduința spre concordiă, spre o conlucrare comună liniștită și binecuvêntată“.

„Intr'o astfelŭ de direcțiune a lucrat pressa română și prin ea dătătorii de tonŭ ai Românilorŭ. Ei n'au cerutŭ nimicŭ, ci numai au acusatŭ; n'au datŭ lămurirĭ, ci au agitatŭ; n'au făcutŭ servicii patriotismului, ci au lucratŭ în contra aceluia“.

„Precum până acum, așa și în anulŭ espiratŭ n'au umblatŭ cu rugărĭ pe la dietă, pentru că au presupusŭ, că cu ocasiunea pertractărei acelorŭ rugărĭ lumea va primi nisce lămurirĭ, carĭ potŭ sĕ fiă spre stricăciune lucrărei lorŭ de subminare; n'au avutŭ curagiulŭ de a sta față în față cu inimiculŭ lorŭ declaratŭ, ci încunjurândŭ pe toțĭ aceștia, au adusŭ o mulțime de calumnii în pressa de aicĭ și din afară contra constituțiunei și a instituțiunilorŭ nóstre liberale, și încă astfelŭ de calumnii, față cu carĭ nouĕ peste totŭ nu ne stă în putere a ne apĕra“.

„Bărbații ultraiștĭ românĭ, carĭ țînŭ astădĭ pressa în mâna și în puterea lorŭ, mergŭ înainte pe calea acésta. Cu părere de rĕu amŭ esperiatŭ unŭ lucru, anume, că aceștĭ bărbațĭ conducĕtorĭ nu suntŭ din șirulŭ ómenilorŭ serioșĭ. Bărbații serioșĭ și încărunțițĭ s'au datŭ la o parte. Aceștia s'au convinsŭ, că Ungaria este astădĭ unŭ statŭ „consolidatŭ“, în care suntŭ zadarnice orĭ-ce svêrcolirĭ de ale naționalităților, carĭ șĭ-au trăitŭ veaculŭ pe timpulŭ lui Bach. Aceștia s'au datŭ la o parte și au făcut locŭ tinerimei sburdalnice. Publiculŭ românŭ nu se amestecă în trebile acestei tinerimĭ pentru că îșĭ teme numele bun.“

Unŭ succesŭ a avutŭ anulŭ espiratŭ. Anume doi dintre membri acestei societățĭ urlătóre au cădutŭ în cursă. Judecătoria de pressă șĭ-a datŭ verdictulŭ asupra procederei lorŭ. Și aceia, carĭ au credutŭ, că acum totŭ poporulŭ românŭ va sări pentru bărbații condamnațĭ, s'au înșelatŭ amarŭ: n'au avutŭ mângăerea sĕ priméscă nicĭ măcarŭ o biétă telegramă.

Așadéră ideile lorŭ n'au cuceritŭ, ci din contră au perdutŭ din tĕrîmulŭ loru.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(4)

Sĕrmanulŭ Guță.

Novelă.

IV.

Vreme de două lunĭ și mai bine de când nu se întêlni cu Guță, Maria trăia într'o vecĭnică neodichnă. Ea îlŭ iubea pe Guță și-lŭ iubia cu celŭ dintêiu amor puternicŭ și curatŭ. Dér elŭ prea a lăsat'o uitării, îșĭ gândea ea, și bănuia că elŭ n'o iubesce, că întêlnirea lorŭ a fost numai o părere. Acelașĭ lucru și-lŭ gândea și Guță, se temeau unulŭ de altulŭ.

Prin mórtea moșului sĕu, Maria era silită sĕ se mărginéscă la mai puține pretențiunĭ și n'ai fi mai putut'o vedé nicăirĭ mai multŭ. Deși ea ședea cu bunică-sa în orașŭ, órașulŭ și ómenii din elŭ erau morțĭ pentru ele.

Intr'o di, pe când Maria cânta la pianŭ o veche sonată, unŭ streinŭ intră în odăița ei spunêndu-i că unŭ domnŭ le învită printr'unŭ biletŭ, pe de séră, sĕ poftéscă până acolo, căcĭ s'a pusŭ la cale o serată musicală.

Maria primi biletulŭ, și îșĭ continuă sonata mai departe. După ce sfârși merse în altă odae, unde se afla bĕtrâna și îi spuse că domnulŭ Costea Mitrofanŭ, vechiu și bun prietinŭ alŭ moșului sĕu, le-a învitatŭ pe séră la o serată musicală ce se va da în casele sale proprii.

Bĕtrâna femeiă cam strîmbà din nasŭ și nu dise nicĭ da, nicĭ ba. Scia dênsa de ce! Domnulŭ Costea Mitrofanŭ avea unŭ feciorŭ nebunatecŭ și ușorŭ de minte, ér Maria era tînĕră și fără esperiență. Dér totușĭ când séra la optŭ óre se oprì o trăsură în dreptulŭ casei lorŭ, bĕtrâna se înduplecà și urmà învitării, mai multŭ pentru a face voia Mariórei. Și așa dela mórtea moșu-sĕu n'o dusese nicăirĭ.

Iancu, fiulŭ lui Mitrofanŭ și fiulŭ desmerdatŭ alŭ mamei sale, nu'i vorbă, era frumosŭ băiatŭ. Umbla frisatŭ după modă, pĕrulŭ lui sticlia de cele mai alese uleurĭ mirositóre și hainele îi erau par'că făcute pe elŭ. La preumblare umbla c'unŭ bețișorŭ de cypru, cu ochelarĭ pe nasŭ și în degete cu inele frumóse și bogate. Avea statură mijlociă și ochĭ negri. Era sîngurŭ la părinții sĕi dela carĭ avea sĕ moștenéscă frumósă avere.

Când Maria cu bunică-sa ajunseră la casa domnului Mitrofanŭ, fură întimpinate la pórtă de ușuraticulŭ Iancu, care, sĕrutândŭ mâna bĕtrânei și închinându-se fetei, le conduse în salónele părinților sĕi. Până a nu se începe producțiunea, Maria îlŭ ochia pe Iancu pe furișŭ și cu întreruperĭ, ér Iancu era cu multŭ mai istețŭ decâtŭ sĕ n'o observe. Elŭ da totŭ mereu rótă în jurulŭ ei și din tóte fetele câte erau învitate nicĭ de una nu i-se legară ochii ca de Maria.

Sĕrmanulŭ Guță! Ea în clipele acestea nu'șĭ mai aducea amintŭ de binevoitorulŭ ei prietenŭ, îșĭ uitase de elŭ în mijloculŭ unei societățĭ așa de vesele.

După producțiune, Iancu pășì dintr'unŭ colțŭ alŭ odăei ață la Maria, care roșì ca unŭ bujorŭ, și începù a vorbì cu ea.

Lui Iancu începù a i-se strînge inima privindŭ în ochii ei, a simțì unŭ fiorŭ tainicŭ trecêndŭ prin corpulŭ sĕu, o conversație animată se începù între ei în vreme ce bunica Marióră povestia cu dómna Mitrofanŭ de-ale gospodăriei.

In cele din urmă toțĭ óspeții se depărtară și plecară, și ele însoțite de Iancu.

După întêlnirea acésta, Maria se simția fórte neliniștită. Nu scìa ce sĕ se facă, încătrău sĕ apuce lucrulŭ, ca își décă va audì Guță despre cele petrecute sĕ nu presupună nimicŭ rĕu despre ea.

Bunică-sa îi spunea multe de Iancu, dér și mai multe de Guță, pe care'lŭ doriau așa de multŭ și totușĭ nu mai venia.

Intr'o di, în vreme ce bĕtrâna femee era dusă în orașŭ sĕ cumpere cevașĭ pentru casă, Maria sta singură în odăița ei frământându-se cu gândulŭ la Ianculŭ și la Guță. I-ar fi venitŭ bine sĕ'i pótă spune cineva adevĕrata stare a lucrului, dér ea n'avea cui sĕ'i vorbéscă și care sĕ-i vorbéscă de ei, fiind-că cunoscințele sale cu ómenii erau fórte înguste.

„Guță ce o fi făcêndŭ elŭ de nu mai vine. M'a uitatŭ póte cu totulŭ. Nu m'a ținutŭ vrednică de iubirea lui, și n'a ținutŭ nicĭ sĕ'mĭ spună, baremĭ prin scrisóre, unde s'a dusŭ, ce face și când va venì?.... O Guță, țĭ-ai uitatŭ de tóte cele petrecute cu noi. Fiă, eu to-

Și acésta suntemŭ norocoșĭ a-o esperia din anŭ în anŭ. Din anŭ în anŭ se slăbesce în publiculŭ românŭ simpatia faţă cu aceștĭ visătorĭ. Aḑĭ-mâne îșĭ vorŭ perde întregŭ tĕrêmulŭ.

Nu-i așa, că e hazliă reptila? Ai crede că scrie „Paprika-Iancsi“ De altmintrelea vomŭ gasi timpŭ sĕ-i mai rĕscolimŭ sticleţii din capŭ.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

De lângă Gherla, 31 Decemvre 1888 n.

Pe Duminecă, 23 Decemvre st. n., au fostŭ chemaţĭ în reședinţa episcopéscă din Gherla 9 studenţĭ absoluţĭ în teologiă spre a fi ordinaţĭ de preoţĭ ai diecesei gherlane. Aceștĭ 9 înșĭ au fostŭ următorii: Vasiliu Hoblea, Georgiu Bîrlea, Emiliu Branŭ, Ioanŭ Popŭ, Petru Salca, Alexandru Popŭ, Georgiu Maiorŭ, Zaharia Bulbucŭ și Ioanŭ Bârsanŭ; cel dintêiu absolutŭ în seminariulŭ din Oradea-mare, éră ceștĭ 8 din urmă în seminariulŭ românŭ din Gherla.

Imĭ pare, că și la Blașiu, déră la Oradea-mare sciu sigurŭ, că cu prilejulŭ ceremonielorŭ hirotonitei ordinanḑii suntŭ provĕḑuţĭ cu tóte cele de lipsă, cuartirŭ, viptŭ etc. déră în Gherla nóstră încă nu-i întrodusă acéstă bună datină pentru gólele pungĭ ale bieţilorŭ clericĭ. Ore fi-va cândva?

Joi, în 27 Decemvre, lĭ-a conferitŭ Ilustritatea Sa Episcopulŭ diecesanŭ ordulŭ diaconatului, éră Dumineca în 30 Decemvre presbiţeratulŭ în capela episcopéscă, care, daună, că este așa strîmtă și întunecósă, căcĭ publiculŭ inteligentŭ din Gherla, Românii și Armenii, carĭ suntŭ nisce ómenĭ fórte religioșĭ, multŭ se intereséză de ceremoniile nóstre, carĭ se îndeplinescŭ d. e. cu prilejulŭ hirotonirei și în Joia mare înainte, de ss. Pascĭ la spălarea picióretorŭ și vinŭ la această capelă, ba ar veni și mai mulţĭ, déră nu-i locŭ, nu încapŭ. Și cu acestŭ prilejŭ a fostŭ îndesuită de publicŭ capela. După sfîrșirea ceremonielorŭ ca de obiceiu cei ordinaţĭ au fostŭ omeniţĭ la masa episcopéscă.

In diecesa Gherlei s'a pusŭ în praxă esamenulŭ așa numitŭ prosinodalŭ. Cu alte cuvinte, pe lângă necazurile, ce le avemŭ, nĭ-se mai pune și altulŭ în spate, de a face esamene la bĕtrâneţe, pentru că amĕsuratŭ dreptului canonicŭ acelŭ esamenŭ se repeţesce totŭ la 6 anĭ.

Nu-i vorbă, acéstă disposiţiă este o treabă fórte salutară, dér nu în diecesa Gherlei, unde décă nu prinde córnele plugului păstorulŭ sufletescŭ, nu póte trăi. Și întradevĕrŭ, căcĭ — cu rarĭ escepţiunĭ — în diecesa Gherlei puţinĭ preoţĭ suntŭ, carĭ sĕ pótă trăi nemuncindŭ la campŭ. Cu dreptulŭ și fórte bine e așa în diecesa Oradiei, unde preoţii nu suntŭ nevoiţĭ a fi și economĭ.

Relativŭ la strămutarea episcopiei din Gherla la Deșiu, treaba e indiferentă, de vreme ce Deșiul e unŭ orașŭ, precum scimŭ, maghiarŭ șovinistŭ. Nu óre ar fi mai potrivitŭ la Baia mare, unde este mai multă inteligenţă română și va fi și internatŭ pentru studenţii gimnasialĭ și este în centru diecesei, ér nu ca Gherla, orĭ Deșiulŭ în margine.

Vom vedea ce-o sĕ fiă.

Unŭ fiitorŭ plugarŭ.

Din camerele române.

In cameră mai multe cererĭ de indigenatŭ se trimetŭ la secţiune. Diferite cererĭ de pămêntŭ ale mai multorŭ locuitorĭ se trimetŭ la secţiunea petiţiunilorŭ.

D-lŭ deputatŭ *C. C. Dobrescu* cere sĕ se suspende vêndarea mai multorŭ moșii de ale statului în corpŭ întreg. — Se votéză urgenţa.

La ordinea ḑilei suntŭ mai multe cererĭ de indigenatŭ.

D-lŭ *Ionŭ Lahovary,* întrébă camera, décă copilulŭ născutŭ înainte de a căpăta părintele sĕu drepturile politice, e consideratŭ ca indigen sĕu nu?

D-lŭ deputatŭ *D. Alexandrescu* rĕspunde, că nu, de óre-ce e în contra constituţiei acésta.

Se votéză apoi indigenatulŭ d-lorŭ Solomonŭ Baritza, Iónŭ Daimaca, Balsachi, Simionoff Anastasevicĭ, Antonŭ Căpăţineanu, locot. Mingareli, Christopulo.

Se votéză mai pe urmă și alte indigenate, fără discuţiune.

D-lŭ deputatŭ *Grigore Pĕucescu* se plânge, că ţĕranii nu mai vorŭ sĕ se învoiască cu proprietarii, pentru-că așteptă sĕ li-se dea pămêntŭ.

D-lŭ *Germani,* ministru de finance, depune proiectulŭ de lege pentru tocmelile agricole. (Aplause).

Se votéză apoi indigenatulŭ d-lui Iohan Fabini, farmacistŭ.

D. Gh. Burghelea îșĭ desvoltă interpelarea asupra numirei, protoereului Sachelarie din Botoșanĭ. Arată că acestŭ preotŭ nu îndeplinesce condiţiunile cerute de lege și canónele bisericescĭ. Cere esplicaţiunĭ în acéstă privinţă dela ministerulŭ cultelorŭ.

D. Titu Maiorescu, ministrulŭ cultelorŭ, arată că nu de elŭ a fostŭ numitŭ acestŭ preotŭ, ca protoereu, ci de mitropolitulŭ primatŭ. După mai multe plângerĭ primite în contra preotului Sachelarie, s'a interesatŭ mai de aprópe de acéstă cestiune, dér nu s'a pututŭ strica cu mitropolitulŭ Moldovei.

Promite că în viitorŭ nu se va mai întêmpla una ca acésta. De astă-dată într'unŭ modŭ inconscientŭ a făcut'o acesta Metropolitulŭ.

D-lŭ deputatŭ *Th. Nica,* raportorŭ, dă cetire raportului comisiunei în privinţa retragerei din circulaţă a biletelorŭ hipotecare, în valóre de 26,000,000.

D-lŭ deputatŭ *Ceaur-Aslan* cere sĕ se amâne discuţia acestui proiectŭ nu mai departe decâtŭ până mâne, căcĭ trebue óre-care studiu și nisce informaţiunĭ.

D-lŭ *P. Carpŭ,* ministru de esterne, combate acéstă cerere, ḑicêndŭ că destulŭ timpŭ a avutŭ d. Nicu Aslan sĕ studieze acéstă cestiune, căcĭ a fostŭ anunţată deja și în mesagiulŭ tronului. Cere camerei sĕ nu se admită acéstă cerere a d-lui Aslan, că ţéra așteptă cu nerăbdare votarea acestui proiectŭ.

D-lŭ *Ghermani,* ministru de finance, combate și d-sa cererea d-lui N. Ceaur Alsan. Ḑice că a avutŭ deja timpŭ d-lui ca sĕ studieze cestiunea. Se pune disposiţiunea d-lui Aslan, ca sĕ-i dea acuma aceste deslușirĭ. Nu e timpŭ, căcĭ sĕrbătorile nu suntŭ departe și acestŭ proiectŭ trebue sĕ trécă prin Senatŭ.

D-lŭ deputatŭ *Radu Pătărlăgeanu,* prin unŭ discursŭ lungŭ, combate proiectulŭ de lege alŭ guvernului. Oratorulŭ crede că votarea acestui creditŭ nu va fi nicĭ de unŭ folosŭ pentru înlăturarea agiului. D-sa se întrébă, décă Banca Naţională voesce sĕ i se plătéscă datoria de 26 milióne într'unŭ singurŭ anŭ, cândŭ convenţiunea e făcută ca sĕ i se plătéscă până la anulŭ 1912.

D-lŭ *Ghermani,* ministru, rĕspunde că banca Naţională nu va mai puté emite nicĭ unŭ biletŭ, retragêndŭ cele 26 milióne actuale, și în casŭ décă s'ar convoca acţionarii Băncei, ci ar vota cu entusiasmŭ restituirea, căcĭ și ei voescŭ consolidarea valutei.

In senatŭ D-lŭ *Mârzescu* întrébă pe guvernŭ, pentru ce întârḑiă cu aducerea proiectelorŭ promise de d. Carpŭ și în Mesagiulŭ regalŭ? S'a renunţatŭ cumva la ele?

D-lŭ ministru *T. Rosetti* rĕspunde, că prea a fostŭ cabinetulŭ ocupatŭ, asta este causa întârḑierei. De altfelŭ declară, că nicĭ unŭ proiectŭ nu va fi retrasŭ.

D-lŭ senatorŭ *Ianov* cere din nou a se ridica unŭ monumentŭ comemorativŭ alŭ rĕsboiului din 1877—78.

Se votéză cu unanimitate de 66 voturĭ indigenatulŭ d-rului Aurelŭ Babeșŭ.

Se votéză indigenatulŭ d-lui Tuffli, cofetarŭ din Iașĭ.

D-lŭ primŭ-ministru depune mai multe proiecte de legĭ de ordine administrativă.

D. senator *Floridor* cere ca ministerul domenielor sĕ-i pună la disposiţiune o listă de persónele carĭ au primitŭ dela Statŭ seminţe de cereale, voindŭ a interpela guvernulŭ asupra îndeplinirei datorinţelorŭ dela aceste persóne.

La ordinea ḑilei indigenatele. Se pune în desbatere recunóscerea calităţii de cetăţênŭ românŭ a d-lui Alexandru Buchentalŭ, românŭ din Bucovina, și neluândŭ nimenĭ cuvêntulŭ se votéză.

Se pune la votŭ indigenatulŭ d-lui Fredericŭ Turcŭ, asupra căruia se face discuţiune între d. Cămărășescu, Fleva și d. raportorŭ, carĭ suntŭ toţĭ de acordŭ a nu se da împămêntenirea fără stagiu. Conclusiele maiorităţii comisiunei suntŭ de acordŭ cu susţinerile de mai susŭ.

Pusŭ la votŭ acestŭ proiectŭ cu bile, se respinge.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Belgradŭ, 4 Ianuarie. Scupcina a fostŭ îndesată de lume. Intr'o generală încordare cetì președintele ucazulŭ regescŭ, prin care Regele graţiază pe criminalii politicĭ. La 11 óre înainte de ameḑĭ apărù Regele cu o suită strălucită. Inainte d'a se așeḑa pe tronŭ, strigà: „Dumneḑeu sĕ vĕ protégă, fraţilorŭ deputaţĭ!“ Unŭ întreitŭ și durduitorŭ „Zsivio“ rĕsunà. Apoi cetì discursulŭ tronului și subscrise constituţiunea. Séra a fostŭ orașulŭ splendidŭ iluminatŭ. Discursulŭ tronului a făcutŭ pretutindenea o impresiune escelentă.

DIVERSE.

Scosŭ din călindarŭ. St. Iosifŭ a păţit'o cu anulŭ 1888, căcĭ a fostŭ scosŭ afară din călindarŭ. Lucrulŭ stă așa: fiindŭ că slujba S-lui Iosifŭ e prescrisă pe întêia Dumineca după Nascerea Domnului, în anulŭ 1888, căḑêndŭ Crăciunul într'o Dumineca, prima Dumineca este ântêiu Ianuariu 1889, în care ḑi cade S-tulŭ Vasile. S-tulŭ Iosifŭ așadéră nu mai are locŭ. Atêrnă decĭ dela mila și îndurarea S-tului Vasile, ca sĕ-i facă și lui locŭ. Dér acésta nu se pré cade, căcĭ în anulŭ 1889 S-tulŭ Iosifŭ ar puté fi serbatŭ de douĕ-orĭ.

Cursulŭ pieţei Brașovŭ

din 3 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.12	Vênd.	9.14
Argintŭ românescŭ .	„	9.08	„	9.10
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.48	„	9.50
Lire turcescĭ . . .	„	10.80	„	10.85
Imperialĭ	„	9.80	„	9.85
Galbinĭ	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Ianuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	102.—
Renta de hârtiă 5%	93.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	143.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.—
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.62
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	103.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.25
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Renta de hârtiă austriacă	82.60
Renta de argintŭ austriacă	83.15
Renta de aurŭ austriacă	110.80
Losurĭ din 1860	133.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	883.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	9.52½
Mărcĭ 100 împ. germane	59.10
Londra 10 Livres sterlinge	120.55

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

tușĭ te voiu iubì, te voiu iubì cu amorulŭ unei fiinţe nenorocite“, îșĭ ḑicea Maria în vreme-ce óre-cine asculta la ușă.

Iancu într'acestea intrà la ea fără sĕ bată'n ușe. Maria, spăriată de atâta îndrăsnélă, se trase câţĭ-va pașĭ îndĕrĕtŭ, apoi venindu'șĭ în sine îlŭ poftì sĕ șeḑă. Elŭ însĕ nu urmà invitărei, ci stândŭ răḑimatŭ de unŭ dulapŭ, se uita în ochii ei cu atâta focŭ, cu atâta patimă, încâtŭ nevinovata copilă mai că i-ar fi priceputŭ gândurile décă Iancu nu șĭ-ar fi schimbatŭ de-odată posiţia. Elŭ se așeḑà pe unŭ scaunŭ în faţa ei și începù a'i spune de câte tóte. La urmă ḑise:

„'Mĭ permiţĭ domnișóră sĕ-ţĭ sĕrutŭ mâna, dreptŭ despărţire?“

Maria nu ḑise nimicŭ, nu putea sĕ ḑică. Făcù numai o faţă tristă și se gândia seriosŭ la încurcătura în care a ajunsŭ.

Dér Iancu era îndrăsneţŭ. Elŭ nu încetà a'șĭ repeţì rugarea, numai ca sĕ se pótă apropia de ea. Maria în urmă îlŭ admonià s'o lase în pace, dér elŭ îșĭ făcù urechia tócă.

Și au statŭ Maria și Iancu aprópe unŭ quartŭ de oră așa, uitându-se unulŭ la altulŭ cu ochĭ marĭ și curioșĭ. Elŭ însĕ nu putù sĕ mai sufere neastêmpĕrulŭ și pășindŭ în faţa ei mai aprópe, vrù sĕ'i spună ceva, dér nu putù.

„Domnule, părăsesçe-mĕ“, ḑise ea începêndŭ sĕ tremure de frică, „părăsesce-mĕ te rogŭ, căcĭ....“

Ochii lui Iancu i-se aprinseră, carnea îi tremura pe trupŭ, simţia că par'că nu-'lŭ mai ţinŭ piciórele, ér buzele îi bâlbăiau cuvinte neînţelese.

Maria, sĕrmana Maria, indignată de purtarea lui, vrù sĕ iasă afară din odae. Dér nu pășì nicĭ trei pașĭ, căcĭ Iancu i-se puse în cale ca unŭ sceleratŭ, și întindêndŭ braţele o cuprinse. Ea atuncĭ se făcù palidă ca ceara și căḑù ca mórtea pe canapea. Când se trediì, bunică-sa îi ţinea capulŭ între mânĭ și îi neteḑa pĕrulŭ frumosŭ și móle.

* * *

După câteva ḑile dela cele întêmplate, Maria în ochĭ cu tristeţa și în inimă cu desperarea, sta lângă bunică-sa, ce zăcea greu bolnavă în patŭ. O gróznică răcélă o ajunse, și îi fù destulŭ bĕtrânei atâta. Atâta i-a mai trebuitŭ și Măriórei.

Multe îi treceau ei prin minte. Ar fi voitŭ sĕ nu fiă pe lume, sĕ se deschidă pămêntulŭ s'o înghiţă. Ce bine ar fi, gândea ea, când n'amŭ avea ochĭ, n'amŭ avea urechĭ și inimă, pentru ca sĕ nu mai vedemŭ, sĕ nu mai auḑimŭ și sĕ nu mai simţimŭ, ce multe n'ar trebui. Ce folosŭ de vieţă, când liniștea și pacea sufletului ne-a părăsitŭ, când tuturora le suntemŭ spre greutate; ér nouĕ înșine spre rușine; când ḑiua și nóptea alergămŭ înzadarŭ după fericire și în fine când tóte suntŭ așa cum n'ar trebui sĕ fiă.

Gândindŭ astfelŭ, ochii Mariei se umplură de lacrĕmĭ, inima îi bătea putemicŭ și buzele îi îngălbiniră.

Era séră. Bĕtrâna cuprinsă de chinurile morţei aștepta mediculŭ, care nimerindŭ tocmai atuncĭ, spuse Mariei că nu mai e nicĭ o speranţă. Maria sta pe stavila patului privindŭ cum i-se stinge fericirea în cei din urmă bobĭ de sudorĭ ce răsăreau pe încreţita frunte a bolnavei. Ea ţinea o lumînare în mână ascultândŭ cele din urmă bătăi ale inimei bucuriei sale. Feliu de feliu de gândurĭ îi plumbuiau creerii, gândurĭ recĭ și grozave. Pe păretele de alăturĭ i-se părea că vede mórtea stândŭ cu mânile ei hîdóse întinse de-asupra patului murindei și i-se părea că se învêrtesce casa cu ea și că tótă lumea se cufundă într'unŭ întunerecŭ desĕvêrșitŭ.

Era o frumósă dér frigurósă nópte, nópte de Noemvre, când se întêmplau acestea. Luna privia tristulŭ tablou. Când suna în turnulŭ orașului 11 óre, Maria prinse cea de pe urmă suflare a bĕtrânei. Ea murì cu durerosulŭ refrenŭ ce prea adeseorĭ îlŭ repeta: „Sĕrmană Mărióră ce te vei face tu când eu nu voi mai fi“.

Peste douĕ ḑile, dricŭlŭ mortuarŭ, ducea pe unicŭlŭ sprijinŭalŭ Mariei spre lumea de vecĭ. Fórte puţinĭ muritorĭ o însoţiau, căcĭ sĕraculŭ n'are prietinĭ în lumea acésta.

Maria se întórse sdrobită de durere dela grópă, însoţită de cocóna Sofia, o veche cunoscută și prietină a mamei sale și óre-când soţia domnului Ciuturugă. La ea șeḑù Maria de aicĭ înainte.

Multŭ plângea după bunică-sa și multŭ blastămă pe Iancu și pe ai sĕi, căcĭ nu voiau sĕ scie de starea ei tristă și durerósă în care ajunsese.

(Va urma.)

PUBLICAŢIUNE.

Duminecă în *15 Ianuarie st. v. (27 st. n.)* la 2 óre p. m. în cancelaria comunei Perşanĭ se va licita baia de pétră a bisericei de acolo, pe o durată de 10 anĭ după olaltă, condiţiunile de licitaţiune se potŭ vedea până în ḑiua destinată la oficiulŭ parochial din Perşanĭ. Preţulŭ strigărei e cu 160 fl. v. a. pe anŭ.

Perşanĭ, în 23 Decemvre 1888.
Oficiulŭ parochialŭ.
Ioanŭ P. Inţiu.

PUBLICAŢIUNE.

Lunĭ în *2 Februarie st. v. (14 st. n.)* la 2 óre p. m. în cancelaria comunei Perşanĭ se va ţinea licitaţiunea minuendă pentru edificarea scólei nouă din susŭ numita comună. Doritorii de a licita sĕ se insinue la oficiulŭ parochialŭ din Perşanĭ, spre a li-se trimite blanchetele necesare spre umplere.

Perşanĭ, în 23 Decemvre 1888.
Oficiulŭ parochialŭ.
Ioanŭ P. Inţiu.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după améḑĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucuresci	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucuresci			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bĕrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóra	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lómneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Mureşŭ-Ludoşu	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	

Bistriţa-Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Mureşu-Ludoşu	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ